

Veel veranderingen in korte tijd

Wat betekent een reconstructie van drie jaar voor het werken op het **varkensproefbedrijf**. De redactie vroeg de medewerkers naar hun kijk op de reconstructie, de veranderingen en hun visie op het onderzoek

Als je aan het personeel van Raalte vraagt hoe ze de verbouwing ervaren hebben, dan is dat vooral een drukke periode geweest. Er moesten telkens dieren overgeplaatst worden. Het was ook een beetje behelpen en het was moeilijk om met de beperkingen, die de verbouwing gaf, toch fatsoenlijke resultaten te behalen. Het bedrijf is redelijk blijven draaien, maar straks als de verbouwing klaar is, dan "lusten we iedereen wel weer".

Jan Kortman is assistent-bedrijfsleider, de tweede man op het bedrijf, zoals hij zelf zegt. Hij is bij het onderzoek betrokken via de proevencommissie en zorgt voor een goede uitvoering van de proeven in de stal. Belangrijk is volgens Jan, dat de varkenshouder zich moet herkennen in het onderzoek, dat op Raalte loopt. Er worden weleens "uitstapjes gemaakt", zoals Jan zegt, maar bij iedere proef moet je je van te voren afvragen of het uiteindelijk voor de varkenshouder een "haalbare kaart" oplevert. Groepskamen is volgen hem een voorbeeld van een proef, waarbij je je moet afvragen of er uiteindelijk iets uit zal komen,

Sinds Jan zijn eerste werkdag op het Varkensproefbedrijf is er veel veranderd. Met name de computer heeft z'n intrede gedaan, in de stal maar ook op het kantoor. Volgens Jan Kortman, en dat wordt door de rest van het personeel onderschreven, kan een varkenshouder in de toekomst niet meer zonder computer. Misschien dat een klein bedrijfje met 50 zeugen zonder kan, maar op de grotere bedrijven gaat de automatisering zonder meer verder. De varkenshouder zal steeds meer achter de pc moeten zitten, met name voor administratie en management.

In de begin periode lagen de dieren op stro,

daarna kwamen de stallen met de drijfmest-systemen. Nu liggen de scharrelvarkens weer op stro. Het lijkt een terugkeer in de tijd, maar dat is het natuurlijk niet. "De consument vraagt erom, en dus moeten wij het voor de praktijk onderzoeken. Je moet ook binnen het praktijkonderzoek denken aan de kleinere varkensbedrijven. Dit kan misschien voor hen een goede mogelijkheid zijn".

Rekening houdend met de eisen van het ISC betekent het toch, dat de varkenshouder vijf dagen in de week achter de kruitwagen staat om het hok met de schep uit te mesten. Bij scharrelzeugen ook: "Die giergootjes moeten schoon, anders gaat het niet".

Hetzelfde geldt een beetje voor groepshuisvesting. Centraal moet vooral de vraag staan: Wat wil je ermee? Volgens Jan Kortman kan iedereen, die het kan en enthousiast is over het systeem, met groepshuisvesting werken. Je moet gevoel voor computers hebben. Nadeel blijft, dat de individuele controle van de zeugen minder is. Controle van de zeugen is volgens Jan het belangrijkste wat er is. De fokkerij is de basis van ieder bedrijf en daar kun je niet kritisch genoeg op zijn. "Je moet het zien als een wielrenner: zonder een goede fiets presteert hij ook niets".

Harrie Velderman werkt al 22 jaar op het varkensproefbedrijf. Hij werkt overal op het bedrijf en zit ook veel achter de pc om gegevens in te voeren. Hij vindt dat er heel veel op het bedrijf is veranderd in korte tijd. En dat niet iedere verandering een verbetering hoeft te betekenen. Van de meeste veranderingen op het bedrijf kun je nog niet veel zeggen. Het moet eerst allemaal goed bekeken worden. Het vraagt ook tijd om goed met nieuwe dingen te leren werken, Ido Alferink vindt het onderzoek dat nu in

de geklimatiseerde dekstal gaat beginnen heel interessant. In de 14 jaar, die hij nu op het Varkensproefbedrijf werkt, is er niet veel onderzoek gedaan naar het klimaat. Hij heeft van het onderzoek grote verwachtingen. Met de geklimatiseerde dekstal moet het toch mogelijk zijn om meer biggen per jaar te spenen. De lucht in de afdeling wordt zuiverder en misschien kan de lucht wel recycled worden.

Na de verbouwing zal Ido vooral werkzaam zijn in de groepshuisvesting. Vooral van de systemen van groepshuisvesting met individuele boxen verwacht hij veel. Als hij zelf een bedrijf zou kunnen bouwen, zou hij daarvoor kiezen.

Richard Kiekenbosch werkt nu 12 jaar op het Varkensproefbedrijf. Volgens hem heeft de reconstructie van het bedrijf een verbetering gebracht voor het werken. De looplijnen zijn korter en logischer geworden. Dat scheelt veel. "De stallen liggen nu op volgor-

de". Hij ziet de toekomst voor de varkenshouderij niet zo rooskleurig: "Er zal niet voor iedereen, die nu binnen de sector werkzaam is, werk zijn in de varkenshouderij. En wie er overblijven? Ik denk de grotere bedrijven, maar dat hoeven niet de bedrijven te zijn met de beste technische resultaten."

Marcel van Tongeren werkt nu drie jaar op het Varkensproefbedrijf en dan vooral in de kraamstal, de groepshuisvesting en de gespeende biggen. Vlak voor de verbouwing is hij in dienst gekomen. Hij weet eigenlijk niet beter, dan dat het bedrijf midden in een verbouwing zit. Het mooiste van de verbouwing vindt hij de bezoekersgang, die over de stallen heen gaat. Dat betekent, dat je in de stal gewoon kunt doorwerken, als er een excursie is. Maar ook hebben de bezoekers vanuit de gang een veel beter zicht op de dieren. Omdat ze erboven staan, kunnen ze in alle hokken kijken. Ze zien dan natuurlijk ook meer: ▶

Medewerkers Varkensproefbedrijf Raalte v.l.n.r.

E. Visscher, H. Velderman, G. Plagge, H. Altena, N. Aalbers, J. Kor-tman, M. van Tongeren, J. Tuininga, I. Alferink, R. Kiekenbosch

“Dan kunnen ze zien, dat wij een gewoon bedrijf zijn met dezelfde problemen, die de praktijk ook heeft”.

Volgens Henk Altena, regionaal onderzoeker, heeft de milieustal veel tijd gekost. Deze stal moest letterlijk vanaf de grond worden opgebouwd. “ De ideeën waren er wel, maar dan verder. Alles verkeerde in het begin stadium, met alle kinderziekten van dien” .

De toekomst van het praktijkonderzoek moet volgens de medewerkers vooral bepaald worden door de varkenshouders. “De invloed van de praktijk moet blijven,

een grote groep varkenshouders moet nauw betrokken blijven bij het praktijkonderzoek.

Dan houden we het praktijkonderzoek praktisch”.

Hoe de toekomst eruit zal zien voor de varkenshouderij, weten ze in de stal op Raalte ook niet, “Als je twintig jaar geleden over mest gesproken zou hebben en gezegd zou hebben, dat dat een probleem zou worden, dan was er niemand geweest, die je geloofd zou hebben. Dan zouden ze je naar St. Franciscushof (Red: Psychiatrische inrichting) hebben gebracht. Dus wat er over twintig jaar zal zijn. Wie zal het zeggen?” ■

Wij wensen het Bestuur en het personeel van het Varkensproefbedrijf in Raalte veel succes met hun volledig gerenoveerd bedrijf.

Bestuur en personeel Varkensproefbedrijf
"Zuid- en West-Nederland" te Sterksel.